

Sygn. akt VU 2233/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 czerwca 2014 roku

Sąd Okręgowy – V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Krzysztof Główczyński

Protokolant: Magdalena Pańków

po rozpoznaniu w dniu 24 czerwca 2014 roku w Legnicy

sprawy z wniosku J. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W.

o emeryturę

na skutek odwołania J. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W.

z dnia 2 stycznia 2014 roku

znak (...)

I. zmienia decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W. z dnia 2 stycznia 2014 roku, znak (...) w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy J. S. prawo do emerytury od 01 stycznia 2013 roku,

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W. na rzecz wnioskodawcy kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt VU 2233/14

UZASADNIENIE

W dniu 2 grudnia 2013 r. do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W. Wydział (...) wpłynęło pismo J. S. nazwane odwołaniem, w którym wnioskodawca domagał się przyznania na jego rzecz prawa do emerytury z tytułu wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. W uzasadnieniu odwołania wnioskodawca wskazał, iż prace w warunkach szczególnych, w wymiarze umożliwiającym mu nabycie prawa do przedmiotowego świadczenia wykonywał w okresie zatrudnienia od 25 września 1974 r. do 30 czerwca 1990 r. w (...) Przedsiębiorstwie (...) w L. oraz od 28 stycznia 1992 r. do 15 lutego 1995 r. w (...) Przedsiębiorstwo (...) S. C. w L.. Ponadto zarzucił, że pomimo upływu terminu, o którym mowa w art. 477⁽⁹⁾ § 4 k.p.c. organ rentowy nie wydał decyzji o przyznaniu lub odmowie przyznania na jego prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym.

W odpowiedzi na pismo J. S. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W. Wydział (...) wniósł o jego odrzucenie. Argumentował, że w dniu 2 grudnia 2013 r. nie wydano jeszcze żadnej decyzji, od której przysługiwałoby prawo wniesienia odwołania. Niezależnie od powyższego wskazał, że do wniosku o przyznanie prawa do emerytury w

obniżonym wieku emerytalnym wnioskodawca nie załączył żadnych dokumentów potwierdzających wykonywanie pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze na terenie kraju.

Decyzją z dnia 2 stycznia 2014 r. znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W. Wydział (...) odmówił J. S. prawa do emerytury z tytułu wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że wnioskodawca nie spełnia warunków niezbędnych do przyznania emerytury w obniżonym wieku emerytalnym określonych w art. 184 ust. 1 w zw. z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, bowiem na dzień 1 stycznia 1999 r. nie wykazał żadnego okresu pracy, o której mowa § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudniony w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł J. S. domagając się jej zmiany poprzez przyznanie mu prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym. W uzasadnieniu odwołania podtrzymał twierdzenia i wnioski zawarte w piśmie z dnia 2 grudnia 2013 r.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

J. S., urodzony w dniu (...), na dzień 1 stycznia 1999 r. udowodnił 28 lat, 9 miesięcy i 25 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Wnioskodawca nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

/o k o l i c z n o ś c i b e z s p o r n e/

W okresie od 25 września 1974 r. do 30 czerwca 1990 r. (16 lat, 9 miesięcy i 6 dni) J. S. był zatrudniony w (...) Przedsiębiorstwie (...) w L., gdzie pracował:

- od 25 września 1974 r. jako maszynista spycha;
- od 4 maja 1978 r. jako operator koparki;
- od 1 czerwca 1985 r. jako robotnik budowlany;
- od 11 września 1985 r. operator koparki.

Z dniem 01 czerwca 1985 r. powierzono wnioskodawcy obowiązki robotnika budowlanego i obowiązki te wykonywał do 10 września 1985 r. W tym czasie ubezpieczony wykonywał prace betoniarza. Czasowa zmiana warunków zatrudnienia była wynikiem awarii sprzętu, na którym pracował.

Na okres od 18 lutego 1988 r. do 29 stycznia 1990 r. (2 lata, 10 miesięcy i 15 dni) wnioskodawca został oddelegowany do pracy na budowie eksportowej (...) w Libii w Dyrekcji (...) w Kierownictwie (...) w charakterze operatora koparki. Z tego względu, w okresie od 18 lutego 1988 r. do 30 stycznia 1990 r. skorzystał z urlopu bezpłatnego w macierzystym zakładzie pracy. Po powrocie do kraju ubezpieczony kontynuował zatrudnienie w charakterze operatora koparki. Wnioskodawca był operatorem ciężkich maszyn budowlanych. Były to koparki gąsienicowe, linowe. Prace operatora takiego sprzętu wykonywał na budowie dużych osiedli mieszkaniowych w L. oraz na terenie L. i J..

Wnioskodawca ukończył trwający w okresie od 03 stycznia 1974 r. do 02 marca 1974 r. kurs maszynistów koparek jednonaczyniowych, mający na celu przygotowanie do otrzymania III klasy uprawnienia maszynisty. Uprawnienia I klasy do obsługi koparek jednonaczyniowych J. S. uzyskał w dniu 26 stycznia 1985 r.

D o w o d y: zeznania świadków:

E. G., e-protokół: 00:17:00 – 00:20:00,

E. K., e-protokół: 00:22:00 – 00:23:00,

wyjaśnienia wnioskodawcy, e-protokół: 00:32:00 – 00:34:00,

w aktach osobowych:

umowa o pracę z dnia 23 września 1974r.:

angaże,

zaświadczenie o pracy na budowie eksportowej;

opinia służbowa;

umowa o pracę z dnia 04 maja 1978r.;

umowa o pracę 28 lutego 1985r.;

umowa o pracę z dnia 11 kwietnia 1985r.

kserokopia uprawnień maszynisty,

okazane do wglądu zaświadczenie, protokół rozprawy, k. 58.

W okresie od 28 stycznia 1992 r. do 15 lutego 1995 r. (3 lata i 19 dni) J. S. był zatrudniony w (...) Przedsiębiorstwo (...) s.c. w L. na stanowisku operatora koparki.

D o w o d y: zeznania świadków:

H. M., e-protokół: 00:26:00 – 00:28:00,

B. W., e-protokół: 00:29:00 – 00:31:00,

wyjaśnienia wnioskodawcy, e-protokół: 00:29:00 – 00:34:00,

w aktach osobowych:

umowa o pracę z dnia 28 stycznia 1992r.:

wniosek urlopowy z dnia 21 kwietnia 1992r.;

karta badań okresowych z dnia 07 grudnia 1952r.;

umowa o pracę z dnia 31 marca 1994r.,

w aktach rentowych:

świadcstwo wykonywania prac w szczególnych warunkach z

18 czerwca 2001 r., k. 39.

W dniu 15 października 2012 r. J. S. złożył wniosek o przyznanie prawa do emerytury z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze.

/o k o l i c z n o ś c i b e z s p o r n e/

Sąd zważył co następuje:

Odwołanie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią przepisu art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32 wskazanej ustawy, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat - dla mężczyzn oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 tj. 25 lat dla mężczyzn. Emerytura, o której mowa, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Zgodnie zaś z dyspozycją art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS, ubezpieczonym urodzonym przed 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1. Wiek emerytalny, o którym mowa we wskazanym artykule, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom zatrudnionym w szczególnych warunkach przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych, tj. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 z późn. zm.). Z dyspozycji § 4 ust. 1 cytowanego rozporządzenia wynika, że pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn, ma okres zatrudnienia 25 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Przy czym, zgodnie z § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Okresy pracy, o których mowa powyżej, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy. Zgodnie z § 22 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno – rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń istnieje możliwość udowodnienia zeznaniami świadków okresu składkowego, od którego zależy prawo lub wysokość świadczenia, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej. Dowód ten dopuszcza się pod warunkiem złożenia przez zainteresowanego oświadczenia w formie pisemnej lub ustnej do protokołu, że nie może przedłożyć odpowiedniego dokumentu potwierdzającego ten okres.

Dokonując oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego Sąd uznał, iż J. S. wykazał wymagany przepisami prawa staż pracy w warunkach szczególnych

Na gruncie niniejszej sprawy bezspornym było, iż w dacie wydania decyzji przez organ emerytalny wnioskodawca ukończył 60 lat, zaś na dzień 01 stycznia 1999 r. udowodnił wymagane okresy składkowe i nieskładkowy w wymiarze 28 lat, 9 miesięcy i 25 dni, a także złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu na dochody budżetu państwa.

Sporną kwestią wymagającą ustalenia Sądu było natomiast to, czy wnioskodawca posiadał staż 15 lat pracy w szczególnych warunkach. W ocenie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wnioskodawca nie spełniał warunków wskazanych w treści przepisu § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r., albowiem nie udowodnił żadnego okresu wykonywania pracy w warunkach szczególnych. Ubezpieczony argumentował zaś, iż tego rodzaju pracę wykonywał w okresie od 25 września 1974 r. do 30 czerwca 1990 r. w (...) Przedsiębiorstwie (...) w L. oraz od 28 stycznia 1992 r. do 15 lutego 1995 r. w (...) Przedsiębiorstwo (...) s.c. w L., wykonując pracę operatora koparki, wymienione w dziale V pkt 3 wykazu A.

Analizując treść świadectw pracy z dnia 08 lutego 1995 r., 18 czerwca 2001 r. Sąd ustalił, iż w spornym okresie J. S. był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku operatora koparki i betoniarza i wykonywał prace

operatora ciężkiego sprzętu budowlanego oraz betoniarza. Jakkolwiek załączone do akt sprawy świadectwo pracy z 08 lutego 1995 r. nie ma charakteru świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych w odniesieniu do okresu zatrudnienia wnioskodawcy od 25 września 1974 r. do 30 czerwca 1990 r., to z uwagi na treść § 22 rozporządzenia z dnia 11 października 2011 r. w postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych, wnioskodawca mógł udowodniać okoliczności mające wpływ na prawo do świadczenie emerytalnego zeznaniami świadków. Powyższe wynika również z faktu, świadectwo pracy nie jest dokumentem urzędowym i nie tworzy żadnych praw podmiotowych. Zawiera ono bowiem oświadczenie wiedzy i podane w nim informacje mogą być zwalczane wszelkimi dowodami (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 maja 1996 r. I PRN 40/96).

W świetle całokształtu zebranego w sprawie materiału, obejmującego świadectwa pracy i świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach, akta osobowe, zbieżne w swej treści, znajdujące oparcie w tych aktach zeznania świadków, współpracowników ubezpieczonego, uzasadniona w przekonaniu Sądu jest ocena, iż w spornych okresach zatrudnienia J. S. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace wymienione w stanowiącym załącznik do wskazanego wyżej rozporządzenia wykazie A, dział V, poz. 3, maszynistów ciężkich maszyn budowlanych i drogowych oraz parce betoniarskie, wymienione pod poz. 4.

Tym samym, w ocenie Sądu, wnioskodawca udowodnił, że legitymuje się 15-letnim okresem pracy w szczególnych warunkach, a w konsekwencji spełnia wszystkie warunki do przyznania mu prawa do emerytury na podstawie art. 184 ust. 1 w zw. z art. 32 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Mając na względzie powyższe, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł co do istoty sprawy.

Odnosząc się do podniesionych w odpowiedzi na odwołanie argumentów należy zauważyć, iż wniosek o emeryturę wnioskodawca złożył w dniu 15 października 2012 r. Na skutek tego wniosku, dopiero decyzją z dnia 02 stycznia 2014 r. organ rentowy odmówił prawa do świadczenia. Ta obiektywna okoliczność sprawia, iż na podstawie art. 477¹⁴ § 4 k.p.c., ze względu na nie wydanie decyzji w terminie 2 miesięcy od zgłoszenia wniosku o świadczenie, wnioskodawca mógł wnieść odwołanie w każdym czasie po upływie tego terminu.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. i § 12 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r., poz. 461).